

RIKSDAGENS SVAR 82/2005 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om försäkringsförmedling och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringen har till 2004 års riksmöte överlämnat sin proposition med förslag till lag om försäkringsförmedling och till lagar om ändring av vissa lagar som har samband med den (RP 220/2004 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 12/2005 rd).

Beslut

Nu församlade riksmöte har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen inom två år från det att lagen om försäkringsförmedling trätt i kraft lämnar ekonomiutskottet en utredning om erfarenheterna av hur lagen har tillämpats och hur den påverkat försäkringsmarknaden, försäkringsförmedlingen och konkurrensen inom branschen såväl nationellt som internationellt samt hur direktivet genomförts i de övriga medlemsstaterna.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om försäkringsförmedling

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller försäkringsförmedling.

Med försäkringsförmedling avses verksamhet som består i att mot ersättning bereda försäkringsavtal, ingå försäkringsavtal och bistå vid förvaltning och fullgörande av sådana avtal, så-

som att presentera och jämföra försäkringslösningar, att lägga fram anbud angående försäkringsavtal och bistå vid fullgörandet av försäkringsavtal vid skada.

Som försäkringsförmedling anses dock inte

- 1) verksamhet som bedrivs av försäkringsgivaren eller av en anställd hos denne,
- 2) tillhandahållande av information om försäkringar i enstaka fall inom ramen för annan rörelse eller yrkesverksamhet, om verksamheten inte syftar till att hjälpa kunden med att ingå eller tillämpa ett försäkringsavtal,

3) utredning och värdering av skador samt ersättningsverksamhet för försäkringsgivarens räkning.

2 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på försäkringsförmedling, om

1) verksamheten kräver kunskap endast om det försäkringsskydd som erbjuds,

2) försäkringsavtalet inte gäller livförsäkring eller ansvarsförsäkring och något annat inte följer av 5 punkten,

3) försäkringsförmedling bedrivs vid sidan av någons huvudsakliga övriga rörelse eller yrkesverksamhet,

4) den årliga försäkringspremien är högst 500 euro och försäkringsavtalet gäller högst fem år, samt

5) försäkringsförmedlingen gäller en försäkring som kompletterar en vara eller tjänst vilken näringsidkaren säljer och som täcker

a) risk för förlust av eller fel eller skada på varan, eller

b) risker i samband med en bokad resa, om ett eventuellt livförsäkringsskydd och ansvarsförsäkringsskydd är komplement till det huvudsakliga försäkringsskyddet.

På försäkringsförmedling som gäller återförsäkring tillämpas inte 19—23, 25 och 26 §, 28 § 2 och 3 mom., 29 och 33—36 §, 40 § 2—4 mom. och 41 §. Denna lag tillämpas inte på försäkringsförmedling som från en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet bedrivs i Finland, om verksamheten endast gäller återförsäkring och verksamheten övervakas i det aktuella landet på ett sätt som minst motsvarar kraven i denna lag eller på ett därmed jämförbart sätt.

Bestämmelserna i 6—13, 28—31 och 41 § tillämpas inte på en försäkringsförmedlare som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *ombud* en fysisk eller juridisk person som bedriver försäkringsförmedling för försäkringsgivarens räkning och på dennes ansvar,

2) *försäkringsmäklare* en fysisk eller juridisk person som bedriver försäkringsförmedling med stöd av ett uppdragsavtal med en annan kund än en försäkringsgivare som bedriver direktförsäkring,

3) *försäkringsförmedlare* försäkringsmäklare och ombud.

4 §

Bestämmelser om ombud

På ombud tillämpas utöver denna lag vad som föreskrivs i 5 § 1 och 2 mom. och 9 § i lagen om försäkringsavtal (543/1994).

2 kap.

Registrering av försäkringsförmedlare

5 §

Rätt att bedriva försäkringsförmedling

Försäkringsförmedling får i Finland bedrivas endast av en försäkringsförmedlare som är införd i Försäkringsinspektionens register (*försäkringsförmedlarregistret*) eller som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland.

6 §

Förutsättningar för registrering av en fysisk person

Försäkringsinspektionen skall på begäran såsom ombud registrera en fysisk person, om han eller hon är

- 1) bosatt i Finland,
- 2) myndig, inte är försatt i konkurs eller inte har begränsad handlingsbehörighet, och är
- 3) tillförlitlig i enlighet med 11 § och har den yrkeskompetens som avses i 12 §.

Försäkringsinspektionen skall på begäran såsom försäkringsmäklare registrera en fysisk person, om han eller hon

- 1) uppfyller kraven i 1 mom. 1—3 punkten,
- 2) inte står i arbetsavtals- eller ombudsförhållande till en eller flera försäkringsgivare eller i ett sådant på avtal grundat förhållande eller något annat beroendeförhållande till dem som är ägnat att påverka försäkringsmäklarens verksamhet i strid med kundens intressen, och
- 3) har en ansvarsförsäkring enligt 28 §.

Vad som bestäms i 2 mom. 3 punkten gäller inte en fysisk person som bedriver försäkringsförmedling uteslutande för en i 7 § avsedd juridisk persons räkning.

7 §

Förutsättningar för registrering av en juridisk person

Försäkringsinspektionen skall på begäran registrera en juridisk person såsom ombud, om

- 1) den juridiska personen är införd i handelsregistret eller i ett motsvarande offentligt register och har hemort i Finland,
- 2) den juridiska personen enligt lag och sin bolagsordning eller sina stadgar har rätt att bedriva försäkringsförmedling som sin näring,
- 3) den juridiska personen inte är försatt i konkurs,

4) Försäkringsinspektionen med beaktande av arten och omfattningen av den juridiska personens rörelse anser att ett tillräckligt antal till ledningen hörande personer har registrerats som

försäkringsförmedlare enligt 6 §, och av vilka en har utsetts till ansvarig föreståndare för rörelsen, samt om

5) minst hälften av de personer som deltar direkt i bedrivandet av försäkringsförmedling i anställning hos en juridisk person som enligt sin bolagsordning eller sina stadgar eller i praktiken bedriver försäkringsförmedling som huvudsaklig rörelse har registrerats som försäkringsförmedlare enligt 6 §.

Försäkringsinspektionen skall på begäran registrera en juridisk person såsom försäkringsmäklare, om den juridiska personen

- 1) uppfyller kraven i 1 mom. 1—5 punkten,
- 2) inte står i ombudsförhållande till en eller flera försäkringsgivare eller i ett sådant på avtal eller ägande grundat förhållande eller något annat beroendeförhållande till dem som är ägnat att påverka försäkringsmäklarens verksamhet i strid med kundens intressen, och
- 3) har en ansvarsförsäkring enligt 28 §.

8 §

Anteckningar i försäkringsförmedlarregistret

I försäkringsförmedlarregistret skall antecknas

1) för en fysisk person som har registrerats som försäkringsförmedlare fullständigt namn, nationalitet, boningsort och adressen till det driftställe från vilket försäkringsförmedlingen bedrivs,

2) för en juridisk person som har registrerats som försäkringsförmedlare den juridiska personens firma, hemort, adressen till det driftställe från vilket försäkringsförmedlingen bedrivs samt den ansvariga föreståndarens fullständiga namn, nationalitet och boningsort,

3) om försäkringsförmedlaren är verksam som försäkringsmäklare eller ombud, om försäkringsförmedlingen är huvud- eller bisyssla och, om försäkringsförmedlaren bedriver försäkringsförmedling för en juridisk persons räkning, den juridiska personens firma,

4) om försäkringsmäklaren bedriver försäkringsförmedling av livförsäkringar eller skade-

försäkringar eller båda och om försäkringsmäklaren förmedlar penningmedel eller andra medel som hör till kunden eller försäkringsgivaren,

5) den som beviljat försäkringsmäklarens ansvarsförsäkring och försäkringsbeloppet,

6) de stater där försäkringsförmedlaren ämnar bedriva försäkringsförmedling med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster samt försäkringsförmedlarens kontaktinformation i dessa stater,

7) sådana uppmaningar och förbud som har getts med stöd av 34 § 1 mom. eller 38 § 2 mom. och som har förenats med vite,

8) registreringsdag liksom även avförandet ur registret samt orsaken till det och tidpunkten.

I registret förs även in uppgifter om dem vilka har meddelats förbud enligt 38 § 1 mom. att bedriva försäkringsförmedling utan registrering eller anmälning.

En anteckning som avses i 1 mom. 7 punkten skall avföras ur registret när tre år har förflutit från utgången av det år då uppmaningen eller förbudet har getts.

9 §

Anmälan om förändringar i uppgifterna

Försäkringsförmedlaren skall utan dröjsmål underrätta Försäkringsinspektionen om en förutsättning för registrering inte längre uppfylls. Försäkringsförmedlaren skall utan dröjsmål också underrätta Försäkringsinspektionen om ändringar i de uppgifter som antecknats i registret samt om att rörelsen upphör.

10 §

Avförande ur försäkringsförmedlarregistret

Försäkringsinspektionen skall ur registret avföra en försäkringsförmedlare som

- 1) har upphört med sin verksamhet, eller som
- 2) inte längre uppfyller förutsättningarna för registrering enligt 6 eller 7 § och bristen inte har

avhjälpits inom en av Försäkringsinspektionen utsatt tid.

Utan hinder av 1 mom. 2 punkten skall dock en juridisk person som inte längre har en ansvarig föreståndare som uppfyller kraven för registrering inte avföras ur registret, om den juridiska personen uppger en ny ansvarig föreståndare inom en tid som bestäms av Försäkringsinspektionen.

Försäkringsinspektionen kan på försäkringsförmedlarens ansökan bevilja tillstånd till avvikelse för viss tid från förutsättningen i 7 § 1 mom. 5 punkten, om en exceptionell förändring i rörelsen är orsaken till att förutsättningen inte uppfylls och det är nödvändigt att bevilja tillståndet för att försäkringsförmedlaren skall kunna sköta sina kundförhållanden.

Om en försäkringsförmedlare försätts i konkurs, står försäkringsförmedlaren kvar i registret i sex månader.

Försäkringsinspektionen skall anmäla avförandet ur registret till den behöriga myndigheten i den stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där försäkringsförmedlaren bedriver försäkringsförmedling, om Försäkringsinspektionen har meddelat myndigheten att försäkringsförmedlingsverksamhet inletts i staten i fråga.

11 §

Tillförlitlighet

En fysisk person som har registrerats såsom försäkringsförmedlare skall vara tillförlitlig.

En person anses vara tillförlitlig, om han eller hon inte under de fem senaste åren har dömts till fängelsestraff genom en dom som vunnit laga kraft eller under de tre senaste åren till bötesstraff för ett brott som kan anses visa att han eller hon är uppenbart olämplig som försäkringsförmedlare. En person betraktas dock inte som tillförlitlig, om han eller hon i övrigt genom sin tidigare verksamhet har visat sig uppenbart olämplig som försäkringsförmedlare.

12 §

Yrkeskompetens

En fysisk person som har registrerats såsom ombud och en annan fysisk person som är anställd hos ombudet och direkt deltar i bedrivandet av försäkringsförmedling skall ha sådan yrkeskompetens som är tillräcklig med hänsyn till verksamhetens art och omfattning. Han eller hon skall i synnerhet känna till de försäkringar han eller hon representerar och den lagstiftning som behövs i försäkringsförmedling samt god försäkringssed samt behärska de praktiska åtgärder som bedrivandet av verksamheten kräver.

En fysisk person som har registrerats såsom försäkringsmäklare skall ha yrkeskompetens som har visats genom försäkringsmäklarexamen. Den som har avlagt examen skall i synnerhet känna till dels den lagstiftning som behövs i försäkringsförmedling, dels god försäkringsmäklarsed samt behärska de praktiska åtgärder som skötseln av ett uppdrag kräver.

13 §

Ansvarig föreståndare

Den ansvariga föreståndaren för en juridisk person som bedriver försäkringsförmedling är skyldig att sörja för att ombuden iakttar god försäkringssed och försäkringsmäklarna god försäkringsmäklarsed vid bedrivandet av försäkringsförmedling och att verksamheten även i övrigt bedrivs lagenligt. Den ansvariga föreståndaren skall dessutom sörja för att kraven på yrkeskompetens enligt 12 § uppfylls och att även andra personer som deltar i bedrivandet av försäkringsförmedling har den tillräckliga yrkeskunskap som uppgiften kräver.

14 §

Försäkringsförmedlingsnämnden

Social- och hälsovårdsministeriet tillsätter en försäkringsförmedlingsnämnd för tre år i sän-

der. Nämndens uppgift är att minst två gånger om året ordna en sådan försäkringsmäklarexamen som avses i 12 § 2 mom.

Till försäkringsförmedlingsnämnden hör en ordförande, en vice ordförande och minst tre och högst sex andra ledamöter. För var och en av dem utses en personlig ersättare. Ordföranden, vice ordföranden och deras ersättare skall ha avlagt juris kandidatexamen och inte kunna anses representera försäkringsmäklare eller försäkringsgivare. Åtminstone en av de övriga ledamöterna och dennes ersättare skall representera försäkringsmäklarna.

Försäkringsförmedlingsnämnden är beslutförmär när mötets ordförande och minst hälften av de övriga ledamöterna är närvarande. Vid omröstning i ett ärende blir majoritetens åsikt nämndens beslut. Faller rösterna lika blir den åsikt som ordföranden har omfattat beslut i saken.

15 §

Anordnande av försäkringsmäklarexamen

Försäkringsförmedlingsnämnden skall minst två månader innan försäkringsmäklarexamen ordnas fastställa en förteckning över den lagstiftning, den litteratur och det övriga material som examensfrågorna baserar sig på.

En annons om försäkringsmäklarexamen skall ingå i den officiella tidningen och i tre tidningar med allmän spridning minst 30 dagar innan den ordnas. Annonsen skall innehålla anvisningar om anmälning till och deltagande i examen samt information om var den förteckning som avses i 1 mom. finns tillgänglig.

16 §

Försäkringsförmedlingsnämndens kostnader och examensavgifterna

Social- och hälsovårdsministeriet svarar för kostnaderna för försäkringsförmedlingsnämndens verksamhet samt fastställer grunderna för ordförandens och ledamöternas arvoden. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att ta ut en avgift för deltagande i försäkringsmäklar-

examen. Avgiften får högst motsvara kostnaderna för anordnandet av examen.

17 §

Behandlingen av ärenden i försäkringsförmedlingsnämnden

På behandlingen av ärenden i försäkringsförmedlingsnämnden och på delgivning av ett beslut som gäller försäkringsmäklarexamen tillämpas förvaltningslagen (434/2003), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) och språklagen (423/2003). På handlingar som uppkommer i samband med försäkringsmäklarexamen tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), arkivlagen (831/1994) och språklagen.

På försäkringsförmedlingsnämndens ledamöter och anställda tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar då de sköter uppgifter som anknyter till nämndens verksamhet.

18 §

Rättelseyrkande och överklagande av försäkringsförmedlingsnämndens beslut

I ett beslut som gäller försäkringsmäklarexamen får rättelse yrkas hos försäkringsförmedlingsnämnden. Rättelseyrkandet skall framställas inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Till beslutet skall fogas en anvisning om rättelseyrkande.

I ett beslut som försäkringsförmedlingsnämnden har fattat med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

3 kap.

Informationsskyldighet för försäkringsförmedlare

19 §

Information om försäkringsförmedlare

Ett ombud skall innan ett försäkringsavtal ingås och en försäkringsmäklare innan ett uppdragsavtal ingås samt vid behov om dessa ändras eller förnyas ge kunden information åtminstone om följande:

- 1) sitt namn och adressen till sitt kontor,
- 2) i vilket försäkringsförmedlarregister försäkringsförmedlaren är införd och hur registreringen kan kontrolleras,
- 3) äger försäkringsförmedlaren direkt eller indirekt mer än en tio procents andel av en försäkringsgivares röstetal eller kapital,
- 4) om försäkringsförmedlaren är en juridisk person: äger en försäkringsgivare eller dess moderföretag direkt eller indirekt mer än en tio procents andel av försäkringsförmedlarens röstetal eller kapital,
- 5) förfaranden, inklusive förfaranden utanför domstol, genom vilka kunden och övriga parter kan framställa klagomål mot försäkringsförmedlaren.

20 §

Former för informationen

Kunden skall ges information enligt 19 § och innan avtalet ingås information enligt 22 § 4 och 5 mom.

- 1) skriftligt eller elektroniskt så att informationen är lättillgänglig för kunden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och så att informationen kan återges i oförändrad form,
- 2) klart och korrekt på ett sätt som är förståeligt för kunden, och
- 3) på ett officiellt språk i den stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet där kunden har hemort, eller på ett annat språk som parterna kommit överens om.

Informationen kan med avvikelse från 1 mom. 1 punkten ges muntligt, när kunden begär det eller när omedelbart försäkringsskydd är nödvändigt. Även i ett sådant fall skall informationen lämnas till kunden i enlighet med 1 mom. omedelbart efter det att försäkringsavtalet eller uppdragsavtalet har ingåtts.

21 §

Information om ombudsverksamhet

Ombudet skall i sin verksamhet klart informera kunden om att han uttryckligen är ombud.

22 §

Marknadsföring

Försäkringsförmedlaren skall i sin marknadsföring ge kunden all sådan information om sina försäkringsförmedlingstjänster och till buds stående försäkringar som kan ha betydelse när kunden skall fatta beslut om dessa tjänster eller försäkringar.

Försäkringsförmedlaren får inte i sin marknadsföring lämna osann eller vilseledande information eller i övrigt använda sig av ett förfarande som är olämpligt för kunden eller strider mot god försäkringssed eller god försäkringsmäklarsed.

Marknadsföring som inte innehåller den information som är nödvändig med tanke på kundens ekonomiska trygghet skall alltid anses vara olämplig.

Ombudet skall i sin marknadsföring uppge vilka försäkringsgivare han representerar och vid marknadsföringen av en enskild försäkring vilken försäkringsgivares produkt det är fråga om. Försäkringsmäklaren får inte i sin marknadsföring uppge att han representerar en viss försäkringsgivare.

Utan hinder av 4 mom. skall en försäkringsförmedlare som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland vid behov i syfte att ge rätt bild av

sina försäkringsförmedlingstjänster i sin marknadsföring informera om vilka försäkringsgivares produkter försäkringsförmedlingen uteslutande gäller och om huruvida försäkringsförmedlaren lämnar information som grundar sig på en opartisk analys enligt 25 § 2 mom.

4 kap.

Försäkringsmäklarens verksamhet

23 §

Uppdragsavtal

Ett uppdragsavtal skall göras upp skriftligen i två exemplar, det ena för uppdragsgivaren och det andra för försäkringsmäklaren. Försäkringsmäklaren får inte åberopa ett avtalsvillkor som inte har tagits in i uppdragsavtalet eller i något annat skriftligt avtal.

Av uppdragsavtalet skall framgå uppdragets innehåll, avtalets giltighetstid och grunderna för bestämmande av försäkringsmäklarens arvode och, om möjligt, arvodets belopp.

24 §

Försäkringsmäklarens skyldigheter

Försäkringsmäklaren skall utföra sina uppgifter med yrkeskunskap och omsorg samt i all sin verksamhet iaktta god försäkringsmäklarsed. I den omfattning som uppdragsavtalet anger skall försäkringsmäklaren särskilt klarlägga kundens behov av försäkringsskydd och utgående från detta föreslå hur försäkringsbehovet skall täckas på ett sätt som motsvarar kundens intressen.

25 §

Information om försäkringar

Försäkringsmäklaren skall i sitt uppdrag se till att kunden innan ett försäkringsavtal ingås får all den information som behövs för bedömningen av kundens försäkringsbehov och för valet av försäkring, såsom information om till buds stående försäkringsformer, försäkringspremier

och försäkringsvillkor. När informationen ges skall försäkringsmäklaren även fästa uppmärksamhet vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet.

Den information som avses i 1 mom. och som skall ges till kunden skall bygga på en opartisk analys av tillräckligt många av de försäkringar som är tillgängliga på marknaden. Analysen och förslaget till hur försäkringsbehovet skall täckas skall ges till kunden på det sätt som avses i 20 § 1 mom. 1—3 punkten.

Informationen behöver inte ges om kunden inte önskar den eller om det skulle medföra oskäligt besvär att ge den.

26 §

Försäkringsmäklarens arvode

Försäkringsmäklaren får ta emot arvode endast från uppdragsgivaren.

27 §

Användning av benämningen försäkringsmäklare

Endast en registrerad försäkringsmäklare får i sin firma eller annars som beteckning för sin verksamhet använda benämningen försäkringsmäklare.

En försäkringsmäklare skall i sin verksamhet klart föra fram att han uttryckligen är försäkringsmäklare.

28 §

Ansvarsförsäkring

En försäkringsmäklare skall för ersättning av skador som mäklaren är ansvarig för enligt denna lag ha en ansvarsförsäkring som är godkänd av Försäkringsinspektionen och giltig inom hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ansvarsförsäkringens belopp skall uppgå till minst 1 000 000 euro per skada och till sammanlagt 1 500 000 euro per år för alla skador.

Ansvarsförsäkringen skall dessutom uppfylla följande villkor:

1) försäkringsgivaren skall utan dröjsmål underrätta Försäkringsinspektionen, om de motiveerade ersättningsanspråk som anförts hos försäkringsgivaren under en försäkringsperiod omfattar minst hälften av försäkringsbeloppet för försäkringsperioden,

2) försäkringen upphör tidigast två månader efter det att Försäkringsinspektionen har fått ett meddelande om saken från försäkringsgivaren,

3) om försäkringen inbegriper självrisk, skall försäkringsgivaren betala försäkringsersättningen till den skadelidande utan avdrag för självrisken,

4) försäkringsgivaren skall ha hemort i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte Försäkringsinspektionen på ansökan beviljar undantag från detta,

5) av försäkringen skall ersättas en skada som har uppstått till följd av en gärning eller försummelse under försäkringsperioden och beträffande vilken skriftliga ersättningsanspråk har anförts hos försäkringsmäklaren eller försäkringsgivaren under försäkringens giltighetstid eller inom 36 månader efter det att försäkringen upphörde.

Försäkringsmäklaren skall utan dröjsmål underrätta Försäkringsinspektionen om varje skada som ersatts på grundval av ansvarsförsäkringen och om skadans storlek. Försäkringsmäklaren skall dessutom underrätta Försäkringsinspektionen om byte av försäkringsgivare och senast en månad innan den nya försäkringen börjar löpa ge in en utredning om försäkringsvillkoren och försäkringsbeloppen till Försäkringsinspektionen.

29 §

Avskiljande av tillgångar

Försäkringsmäklaren skall hålla tillgångar som han innehar och som hör till kunden eller försäkringsgivaren på bankkonto avskilda från sina egna tillgångar och utan dröjsmål vidarebefordra dem till mottagaren.

Försäkringsmäklaren får inte ta emot, inneha eller förmedla tillgångar som hör till kunden eller dennes försäkringsgivare, om kunden är en konsument eller en sådan näringsidkare som med beaktande av arten och omfattningen av näringsverksamheten samt omständigheterna i övrigt kan jämföras med en konsument. Försäkringsmäklaren kan dock ta emot, inneha eller förmedla ovan avsedda tillgångar, om förvaringen eller överföringen av tillgångarna annars orsakar kunden oskäligt besvär.

30 §

Berättelse över rörelse

Försäkringsmäklaren är skyldig att årligen tillställa Försäkringsinspektionen en berättelse över sin rörelse enligt ett formulär som Försäkringsinspektionen har fastställt.

5 kap.

Etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster

31 §

Försäkringsförmedling i en annan EES-stat

En försäkringsförmedlare som är införd i försäkringsförmedlarregistret i Finland skall underrätta Försäkringsinspektionen om sin avsikt att bedriva försäkringsförmedling i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Till anmälan skall fogas en utredning om försäkringsförmedlarens kontaktuppgifter i denna stat.

Försäkringsinspektionen skall inom en månad efter det att försäkringsförmedlarens anmälan och utredning anlänt informera den behöriga myndigheten i den aktuella staten, om denna stat har uppgett att den önskar sådan information, och utan dröjsmål underrätta försäkringsförmedlaren om att informationen skickats.

Försäkringsförmedlaren kan inleda försäkringsförmedling en månad från den dag då försäkringsförmedlaren fick information om att

Försäkringsinspektionen underrättat den myndighet som avses i 2 mom. eller omedelbart, om den aktuella myndigheten inte önskar information om försäkringsförmedlarens anmälan.

32 §

Verksamhet som en försäkringsförmedlare från en annan EES-stat bedriver i Finland

En försäkringsförmedlare som är registrerad i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet än Finland får bedriva försäkringsförmedling i Finland med stöd av etableringsfriheten först sedan Försäkringsinspektionen underrättats av den behöriga myndigheten i den stat där försäkringsförmedlaren är registrerad.

En i 1 mom. avsedd försäkringsförmedlare får inleda försäkringsförmedling i Finland en månad efter den dag då försäkringsförmedlaren av den behöriga myndigheten i den stat där förmedlaren är registrerad underrättades om att myndigheten meddelat Försäkringsinspektionen att försäkringsförmedling kommer att inledas.

Försäkringsinspektionen kan informera en försäkringsförmedlare som bedriver försäkringsförmedling i Finland med stöd av etableringsfriheten eller friheten att tillhandahålla tjänster om de villkor som påkallas av allmänt intresse och enligt vilka försäkringsförmedling skall bedrivas i Finland.

6 kap.

Tillsyn över marknadsföring och avtalsvillkor

33 §

Tillsynsmyndigheter

Försäkringsinspektionen utövar tillsyn över försäkringsförmedlarens marknadsföring och användning av avtalsvillkor. Med avseende på konsumentskyddet utövar även konsumentombudsmannen tillsyn över marknadsföringens lagenlighet och användningen av avtalsvillkor.

Försäkringsinspektionen och konsumentombudsmannen skall ha ett ändamålsenligt samarbete med varandra.

34 §

Beslut om förbud

Försäkringsinspektionen kan förbjuda en försäkringsförmedlare att fortsätta att använda lagstridig marknadsföring eller lagstridiga avtalsvillkor, eller att upprepa sådan eller därmed jämförbar marknadsföring eller användning av avtalsvillkor.

Försäkringsinspektionen kan även meddela ett förbud temporärt, varvid förbudet är i kraft tills saken är slutligt avgjord.

Försäkringsinspektionen kan förena sitt förbud med vite. Marknadsdomstolen dömer ut vitet. Angående vite gäller i övrigt viteslagen (1113/1990).

35 §

Sökande av ändring i Försäkringsinspektionens beslut om förbud

I sådana beslut av Försäkringsinspektionen som avses i 34 § får ändring inte sökas genom besvär.

Försäkringsförmedlaren kan föra ett beslut av Försäkringsinspektionen till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfåendet av beslutet.

36 §

Konsumentombudsmannens utlåtande

Försäkringsinspektionen skall begära ett utlåtande av konsumentombudsmannen innan ett förbud som avses i 34 § meddelas, om förbudet gäller frågor som hör till konsumentskyddslagens (38/1978) tillämpningsområde.

7 kap.

Övrig tillsyn och skadeståndsansvar

37 §

Tillsyn över försäkringsförmedlare

Tillsynen över och granskningen av försäkringsförmedlares verksamhet enligt denna lag handhas av Försäkringsinspektionen.

Försäkringsförmedlarna och försäkringsgivarna skall utan hinder av sekretessbestämmelserna på begäran ge Försäkringsinspektionen alla handlingar, upplysningar och utredningar som behövs för fullgörandet av Försäkringsinspektionens uppgifter enligt denna lag och för fastställandet av tillsynsavgift.

38 §

Tvångsmedel

Försäkringsinspektionen skall förbjuda försäkringsförmedling som i strid med denna lag bedrivs utan registrering eller utan anmälningsförfarandet enligt 32 §. Förbudet kan, om det finns särskilda skäl, även meddelas att gälla en anställd hos den som bedriver försäkringsförmedling eller någon annan som handlar för dennes räkning.

Om en försäkringsförmedlare inte iakttar bestämmelserna i 9, 13, 19—21 eller 24—30 §, 31 § 1 eller 3 mom. eller 37 § 2 mom. eller bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag eller om det har framkommit missbruk i försäkringsförmedlarens verksamhet, kan Försäkringsinspektionen ge försäkringsförmedlaren en anmärkning, uppmana förmedlaren att rätta till saken inom en viss tid eller förbjuda fortsättande av ett förfarande som enligt Försäkringsinspektionen är felaktigt.

Försäkringsinspektionen skall förena ett förbud som avses i 1 mom. med vite, om det inte av särskilda skäl är obehövligt. Försäkringsinspektionen kan också förena en uppmaning eller ett förbud enligt 2 mom. med vite. Vitet döms ut av länsstyrelsen på försäkringsförmedlarens hemort. Om försäkringsförmedlaren inte har hemort

i Finland, döms vitet ut av länsstyrelsen i Södra Finlands län. Angående vite gäller i övrigt vad som föreskrivs i viteslagen.

Om en uppmaning eller ett förbud enligt 2 mom. inte iakttas, kan Försäkringsinspektionen förbjuda försäkringsförmedlaren att fortsätta med sin verksamhet tills saken har rättats till och, om denne grovt har försummat sina skyldigheter, avföra försäkringsförmedlaren ur registret.

39 §

Sökande av ändring i Försäkringsinspektionens beslut

I Försäkringsinspektionens beslut får, med undantag av beslut som avses i 34 §, sökas ändring genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med 6 § i lagen om Försäkringsinspektionen (78/1999).

Ett beslut eller förordnande som Försäkringsinspektionen meddelat med stöd av 37 § eller 38 § 1, 2 eller 4 mom. kan verkställas även om besvär har anförts.

40 §

Försäkringsmäklarens skadeståndsansvar

Försäkringsmäklaren är skyldig att ersätta skada som hans förfarande i strid med denna lag eller uppdragsavtalet orsakat kunden eller någon annan vars rätt uppdraget eller försäkringen gäller. Försäkringsmäklaren är dock fri från ansvar, om han visar att han handlat med yrkeskunskap och omsorg.

Om försäkringsmäklaren har underlåtit att ge kunden behövlig information om försäkringen eller har gett kunden felaktig eller vilseledande information om den, skall försäkringsmäklaren ersätta skada som orsakas av att försäkringsavtalet inte har det innehåll som kunden hade skäl att sluta sig till utgående från erhållen information.

Angående försäkringsmäklarens ersättningsansvar gäller i övrigt vad som föreskrivs i skadeståndslagen (412/1974).

Avtalsvillkor som avviker från 1—3 mom. till nackdel för kunden eller någon annan som enligt 1 mom. har rätt till skadestånd är utan verkan mot en konsument samt en sådan näringsidkare som med hänsyn till arten och omfattningen av näringsverksamheten samt omständigheterna i övrigt kan jämföras med en konsument.

41 §

Ansvariga föreståndarens skadeståndsansvar

Om den ansvariga föreståndaren uppsåtligt eller av grov oaktsamhet åsidosätter en skyldighet enligt 13 §, är föreståndaren skyldig att ersätta skada som orsakats av detta, om inte ersättning fås av en annan ersättningsskyldig. Denna bestämmelse begränsar inte den skadelidandes rätt att få ersättning för skadan av en annan ersättningsskyldig.

Angående jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller vad som föreskrivs i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen.

42 §

Ersättning för tillsynskostnader

Angående den tillsynsavgift som skall betalas för ersättande av kostnader som orsakas av i denna lag avsedd tillsyn över försäkringsförmedlare föreskrivs särskilt.

43 §

Närmare föreskrifter

Försäkringsinspektionen utfärdar närmare föreskrifter om förfarandet för registrering av försäkringsförmedlare, innehållet i uppdragsavtal, opartisk analys och berättelsen över rörelse samt om hållande av kundtillgångar avskilda från egna tillgångar.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

44 §

Tystnadsplikt

Den som vid bedrivande av försäkringsförmedling eller annars vid fullgörande av uppgifter som hänför sig till försäkringsförmedling eller som med stöd av 2 mom. har fått veta något om försäkringsförmedlarens, en kunds eller någon annans ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller något som berör andra personliga förhållanden eller har fått veta en affärs- eller yrkeshemlighet får inte röja detta för utomstående, om inte den till vars förmån tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs eller om inte något annat bestäms i lag.

Utöver vad som bestäms i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet har social- och hälsovårdsministeriet och Försäkringsinspektionen rätt att lämna ut uppgifter som omfattas av tystnadsplikten till en åklagar- och polismyndighet för utredning av brott, till Finansinspektionen eller en annan finländsk myndighet som utövar tillsyn över finansmarknaden, den behöriga myndigheten i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och, om uppgifterna i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet omfattas av sådan tystnadsplikt som avses i denna paragraf, till den myndighet i staten som ansvarar för tillsynen över försäkringsförmedlare.

45 §

Brott mot tystnadsplikten

Straff för brott mot den tystnadsplikt som avses i 44 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen (39/1889), om gärningen inte utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

46 §

Försäkringsinspektionens rätt till information

Försäkringsinspektionen har rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få sådana uppgifter som behövs för att det skall kunna utredas om en fysisk person som registrerats som försäkringsförmedlare är tillförlitlig. Angående rätten att få uppgifter ur straffregistret föreskrivs särskilt.

47 §

Statistik över försäkringsförmedlare

Utan hinder av 44 § får Försäkringsinspektionen offentliggöra sådan statistik över försäkringsförmedlares verksamhet, ställning och utveckling som enligt lika grunder har gjorts upp över alla ombud och alla försäkringsmäklare.

48 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen av den 19 februari 1993 om försäkringsmäklare (251/1993) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

49 §

Övergångsbestämmelser

På avtal som ingåtts innan denna lag trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

En försäkringsmäklare som vid denna lags ikraftträdande är införd i Försäkringsinspektionens försäkringsmäklarregister förs in som försäkringsmäklare i försäkringsförmedlarregistret enligt denna lag. En sådan försäkringsmäklare förutsätts inte ha den yrkeskompetens som visas genom försäkringsmäklarexamen enligt 12 § 2 mom. Under sex månader från denna lags ikraftträdande krävs inte heller att en sådan

försäkringsmäklare skall ha en ansvarsförsäkring som motsvarar bestämmelserna i 28 §, om försäkringsmäklaren har en ansvarsförsäkring som överensstämmer med de bestämmelser och föreskrifter som gällde vid denna lags ikraftträdande.

En sökande vars ansökan om att bli införd i försäkringsmäklarregistret är anhängig vid Försäkringsinspektionen vid denna lags ikraftträdande kan föras in som försäkringsmäklare i försäkringsförmedlarregistret, om sökanden uppfyller de krav för registrering som försäkringsmäklare som gällde vid denna lags ikraftträdande. På en sådan försäkringsmäklare tillämpas vad som i 2 mom. föreskrivs om yrkeskompetens och ansvarsförsäkring.

Av en fysisk person som skall antecknas som försäkringsmäklare i försäkringsförmedlarregistret förutsätts inte den yrkeskompetens som visas genom försäkringsmäklarexamen enligt 12 § 2 mom., om han eller hon den 1 januari 2004 eller senare har avlagt den försäkringsmäklarexamen som ordnas under Försäkringsmäklarexamensnämndens ledning och övervakning. Förutsättningen är att personen i fråga har påbörjat avläggandet av examen före denna lags ikraftträdande och att personens godkända ansökan om att bli införd i registret har lämnats till Försäkringsinspektionen inom två år efter lagens ikraftträdande.

Ett ombud som vid denna lags ikraftträdande bedriver verksamhet som kräver registrering enligt denna lag får fortsätta sin verksamhet tills beslut om anteckning i försäkringsförmedlar-

registret har fattats, om en begäran enligt 6 § 1 mom. eller 7 § 1 mom. om anteckning i registret framställs inom sex månader från lagens ikraftträdande. Ett sådant ombud behöver inte i samband med registreringen visa att han uppfyller kraven för registrering enligt 6 § 1 mom. eller 7 § 1 mom. 1—3 punkten.

Utan hinder av vad som föreskrivs i 26 § får en försäkringsmäklare under tre år från lagens ikraftträdande ta emot arvode också från någon annan än uppdragsgivaren.

Försäkringsmäklaren skall under tre år från lagens ikraftträdande i fråga om de försäkringslösningar som ingår i den opartiska analysen informera kunden om grunderna för hur arvodet från försäkringsgivaren eller någon annan instans bestäms och, om det inte är omöjligt, arvodets belopp.

Försäkringsmäklaren skall under tre år från lagens ikraftträdande uppge arvodets belopp och grunderna för hur det bestäms också i fråga om ett försäkringsavtal som kunden ingår. Försäkringsmäklaren skall uppge arvodets belopp och grunderna också om de väsentligen har förändrats jämfört med vad som tidigare uppgetts. Meddelandet skall ges skriftligt, om inte försäkringsmäklaren och kunden har kommit överens om något annat.

Försäkringsgivare får under tre år från lagens ikraftträdande betala arvode till försäkringsmäklare för förmedling av lagstadgade pensionsförsäkringar endast enligt de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder som gäller vid lagens ikraftträdande.

Lag

om ändring av 14 a kap. 9 § i lagen om försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/1979) 14 a kap. 9 § 2 mom., sådant det lyder i lag 362/2001, som följer:

14 a kap.

Konkurrens och marknadsföring

9 §

— — — — —
Ombudet skall i sin marknadsföring informera om vilka försäkringsbolag han representerar

och vid marknadsföringen av en enskild försäkring vilket försäkringsbolags produkt det är fråga om.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 1 a och 1 b § i lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 14 juli 1944 om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/1944) 1 a § 1 mom. 9 punkten och 1 b § 3 mom., sådana de lyder i lag 916/2000, som följer:

1 a §

Tillsynsavgiften fastställs gruppvis enligt följande:

— — — — —
9) i lagen om försäkringsförmedling (/)
avsedda ombud och försäkringsmäklare som separata grupper,
— — — — —

1 b §

— — — — —
Den fasta grundavgiften bestäms gruppvis. Den proportionella avgiften bestäms för varje grupp, med undantag för grupperna 9, 9 a och 9 b, på basis av premieinkomsten, nettoavkastningen av placeringsverksamheten och den för-

säkringstekniska ansvarsskulden som anstalten bokfört under räkenskapsperioden före debiteringsåret, så som social- och hälsovårdsministeriet på framställning av Försäkringsinspektionen bestämmer. Den proportionella avgiften för grupp 9 bestäms enligt antalet ombud som tjänstgör i ombudsföretaget och antalet försäkringsmäklare som tjänstgör i försäkringsmäklarföretaget. Den proportionella avgiften för grupp 9 a bestäms enligt de influtna medlemsavgifterna.

— — — — —
Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 2 § i lagen om Försäkringsinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 januari 1999 om Försäkringsinspektionen (78/1999) 2 § 12 punkten som följer:

2 §	12) försäkringsförmedlare som avses i lagen
Med tillsynsobjekt avses i denna lag	om försäkringsförmedling (/),
_____	_____
	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 7 § i lagen om Konsumentverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 december 1998 om Konsumentverket (1056/1998) 7 § 2 punkten, sådan den lyder i lag 1534/2001, som följer:

7 §	2) Försäkringsinspektionen om ärendet gäller
<i>Begäran om utlåtande</i>	ett försäkringsbolag enligt lagen om försäkringsbolag (1062/1979), ett utländskt försäkringsbolag enligt lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995), en försäkringsförmedlare enligt lagen om försäkringsförmedling (/) eller en försäkringsförening enligt lagen om försäkringsföreningar (1250/1987).
Innan konsumentombudsmannen meddelar ett förbud eller ett temporärt förbud som avses i 6 § eller för ärendet till marknadsdomstolen skall konsumentombudsmannen begära utlåtande av	_____
_____	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 3 § i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 30 januari 1998 om förhindrande och utredning av penningtvätt (68/1998)
3 § 1 mom. 8 punkten som följer:

3 §
Anmälningsspliktiga

8) försäkringsförmedlare som avses i lagen
om försäkringsförmedling (/),

Anmälningsspliktiga enligt denna lag är

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 21 juni 2005
